

Scholar

WRZESIEŃ

2018

97 (286)

„SCHOLAR” - GAZETKA PAŃSTWOWEGO GIMNAZJUM POLSKIEGO W DAUGAVPILS

PANI GERTRUDA GRAWE

- BĘDZIEMY ZAWSZE PAMIĘTAĆ

20.08.2018 odeszła od nas była dyrektor Gimnazjum Polskiego im. J. Piłsudskiego w Daugavpils Pani Gertruda Grawe. Pani Gertruda w naszych sercach na zawsze...

BĒRNĪBA PAGĀJA GRĪVĀ

Ģertrūde Grāve par vērtīgākajam uzskatīja bērņības atmiņas. Uzaugusi vecmāmiņas mājā Grīvā. Toreiz saime bijusi liela. Ģertrūde augusi reizē ar pieciem brālēņiem bāreņiem Eduardu, Ringoldu, Oļģertu, Edmundu un Gotfrīdu.

“Vecmamma bija ļoti ticīga un strādīga, un ļoti poliska. Mēs gājām baznīcā, mamma dziedāja korī, es piedalījos svētku procesijā. Poliskais gars, valoda, kultūra, lūgšana poļu valodā – tas man līdzī nāk no bērņības.

W numerze:

♦ **PANI GERTRUDA GRAWE - BĘDZIEMY ZAWSZE PAMIĘTAĆ**

♦ **BĒRNĪBA PAGĀJA GRĪVĀ**

♦ **KONKURSĀ KLŪST PA DIREKTORI**

♦ **PO PROSTU WYCHOWYWALIŚMY DOBRYCH LUDZI**

♦ **KONDOLENCJE**

No Varšavas ciemos brauca tante, un atveda poļu ābeci, citas grāmatas. Mamma māsa Latvijas laikā bija absolvējusi Poļu ģimnāziju, mācīja lasīt poļu valodā, arī brālēni labprāt ar mani kopā lasīja grāmatas. Mūsu ģimenē valdīja sirsnība. Kad vakaros pie mums atnāca kaimiņi, mēs vienmēr dziedājām poļu dziesmas,” atminējās Ģ. Grāve.

Ģertrūde Grāve 1965. gadā pabeigusi Daugavpils 8. vidusskolu. Pateicoties labajam skolotājam Viktoram Zimņikam, G.Grāve izvēlējusies fizika specialitāti – Latvijas Valsts universitāti absolvējusi cietvielu fizikas specialitātē 1970. gadā.

Tomēr, atgriezusies Daugavpilī, strādājusi par fizikas skolotāju un audzinātāju 8. vidusskolā, arī direktora vietnieci 9. vidusskolā.

KONKURSĀ KĻŪST PA DIREKTORI

Jau 1987. gadā Ģertrūde Grāve darbojusies poļu domubiedru grupā, kas sāka veidot poļu svētdienas skolas, izveidoja Poļu biedrību “Promieņ”, vēlāk arī Poļu vidusskolu. 1991. gadā Ģ. Grāvi uzaicinājuši piedalīties konkursā uz Poļu skolas direktores amatu. Viņa uzvarēja un kļuva direktore.

Gan Polijas, gan Latvijas ciemiņi pēc Poļu vidusskolas apmeklēšanas sacījuši, ka šajā skolā jūtams īsts poļu gars un ģimenisks siltums.

Direktore skaidro, ka poļiem pirmajā vietā ir ticība, un Poļu skola uz ticības būvē savus garīgos pamatus.

“Par skolu varu stāstīt no rīta līdz vakaram, jo tā man ir kā pašas bērni. Skola nebūtu laba, ja nebūtu labs skolotāju kolektīvs, ja nebūtu lielā vecāku atbalsta,” stāstīja direktore intervijā avīzei “Latgales Laiks”.

Materiāls sagatavots pēc avīzes “Latgales Laiks” 23.01.2007. gada publikācijas

1991.gada poļu pamatskolas atklāšana Varšavas 2 ielā

"PO PROSTU WYCHOWYWALIŚMY DOBRZYCH LUDZI"

Dyrektor Państwowego Gimnazjum Polskiego im. Józefa Piłsudskiego Gertruda Grave od razu wyraźnie zaznacza, że: "Nagroda trzech gwiazd, którą otrzymała w listopadzie 2008 r. w pewnym sensie nie jest moją, to państwowa ocena wysiłków wszystkich Polaków, którzy otworzyli polską szkołę w Daugavpils w 1991 r."

Nauczycielka przypomina, że wieść o przyznaniu nagrody pojawiła się niespodziewanie na tle ciężkiej pracy: jesienią 2008 roku, po dużym remoncie został oddany do użytku budynek przy ulicy Warszawskiej. W uroczystej ceremonii w Rydze Gertrudzie Grave towarzyszył syn, ponieważ studiował wtedy w stolicy na Politechnice. Tam mieszka i teraz, a dwie córki osiedliły się w innej stolicy - Londynie. "To było bardzo uroczyste i jednocześnie miłe przyjęcie" - tak przypominała świąteczną atmosferę Pani Gertruda.

Trudności i radości związane z tworzeniem tak skomplikowanego i wielowymiarowego projektu jak szkoła są ze sobą ściśle związane. Jak mówiła pani dyrektor: "Ostatnie polskie szkoły zostały zamknięte w 1948 roku, ale pozostali uczniowie i nauczyciele, którzy w nich pracowali, bardzo inteligentni ludzie, gotowi byli podzielić się swoim doświadczeniem. Z drugiej strony, pod koniec lat 80. w związku Polaków "Promień" powstała grupa inicjatywna, która chciała wznowić polską edukację, wyłącznie w języku polskim. Z trzeciej strony nie można pominąć zainteresowania

rodziców, którzy byli gotowi oddać swoje dzieci do polskiej szkoły. I oczywiście praw łotewskiego państwa.

Biorąc to wszystko pod uwagę w 1991 roku zaczęła działać nasza polska szkoła, w której zaczęło uczyć się 85 dzieci: dwie pierwsze klasy, jedna druga, jedna trzecia. Skąd się wzięły druga i trzecia? Zostały one stworzone wcześniej na bazie eksperymentalnej szkoły w Daugavpilskim Instytucie Pedagogicznym i dołączyły do nas. W rzeczywistości nie było bazy materialnej, pierwsi nauczyciele przybyli z Polski. Ja kierowałam szkołą aż do roku 2012, a wcześniej uczyłam fizyki i pracowałam jako nauczyciel w dziewiętej szkole średniej. Wszystko stopniowo ewoluowało. Na miejscowym uniwersytecie zaczęto przygotowywać nauczycieli języka polskiego, ponieważ nie można było polegać tylko na gronie z Polski. Wiele osób nam pomagało, mieliśmy bardzo sympatyczną polsko-łotewsko-rosyjską grupę nauczycieli, wyjeżdżaliśmy na wycieczki po Łotwie i Polsce. Pomagała w tym ambasada polska na Łotwie, polskie organizacje państwowe oraz wielkie wsparcie i pomoc dawało miasto.

Oczywiście mieliśmy też różne kłopoty. W 1993 roku chciano szkołę przenieść do innego budynku, ale broniliśmy własnych interesów, zwracaliśmy się do Ministerstwa Edukacji i Nauki, gdzie otrzymaliśmy wsparcie od ówczesnego ministra Andrisa Piebalgsa. W 1999 roku udało nam poszerzyć szkołę o dodatkowy budynek: szkoła podstawowa została przeniesiona do budynku przy ulicy Marijas 1. Czasami słyszeliśmy: „Dlaczego potrzebna jest polska szkoła?”

Pytacie, kogo wychowywaliśmy - patriotów łotewskich, czyli polskich? Po prostu staraliśmy się wychowywać dobrych ludzi opierając się o chrześcijańskie wartości moralne. Największą radość - szkoła się rozwija, ma swoją niszę, wszystko, co zaczęło się w latach 90. trwa do dziś.”

Po odejściu ze stanowiska dyrektora Gertruda Grave przez pewien czas pracowała w archiwum muzeum szkolnego i razem z nauczycielkami Lidią Lapkowską i Wiktoria Halatiną napisała projekt z udziałem nauczycieli z innych polskich szkół Łatgalii - z Krasławia, Rezekne, Jekabpilsu.

Materiał stworzony na podstawie wywiadu

ze strony internetowej <http://www.grani.lv/latvia/85612-cherez-ternii-k-zvezdam-yanis-saykovskiy-i-gertruda-grave.html>
31.08.2017.

Gertruda Grave przyjmuje Order Trzech Gwiazd z rąk prezydenta Łotwy Valdisa Zatlersa

Oprócz odznaczeń państwa łotewskiego Pani Gertruda Grave w 2002 r. otrzymała Złoty Krzyż Zasługi od Prezydenta Polski, a także w 2007 roku otrzymała wyróżnienie od Zarządu Edukacji miasta Daugavpils.

WSPOMNIENIA BYŁYCH PRACOWNIKÓW I KOLEGÓW

Otrzymaliśmy tę nagłą, niespodziewaną, smutną informację. Nie możemy pogodzić się, że odeszła od nas Pani Gertruda Grave. Dla nas nauczycieli z Polski, była nie tylko szefową ale i wsparciem w trudnych momentach, kiedy ogarniała nas tęsknota za domem w kraju.

Szczególnie dla mnie było to wielkim zaskoczeniem, bo 25 sierpnia miałem napisać, że 20 lat temu jechaliśmy razem z Warszawy do Daugavpilsu.

Ja po raz pierwszy do pracy na Łotwie, Pani Dyrektor Gertruda Grawe z pomocami dydaktycznymi zakupionymi w Polsce. Nie zdążyłem podzielić się swoimi wspomnieniami.

Pograżeni w smutku: Władysław Kropiewnicki i
Zygmunt Niewiadomski.

Przesyłam najszczerze kondolencje z powodu śmierci Pani Gertrudy Grave.

Ta smutna wiadomość bardzo mnie poruszyła. Podczas mojej wieloletniej pracy w szkole polskiej w Daugavpils Pani Gertruda dała się poznać jako człowiek pełen empatii, życzliwości i szacunku wobec innych. Była osobą kochającą, otwartą, niezwykle sumienną, oddaną swojej pracy i obowiązkowi jakie na Niej spoczywały.

Ta pamięć o Pani Gertrudzie przetrwa we mnie i zawsze będzie pięknym wspomnieniem. Miała zwyczaj mówić "Martusia, dobremu człowiekowi zawsze i wszędzie dobrze". Ufam głęboko, że teraz po drugiej stronie życia, Pani Gertruda zazna dobroci naszego Pana. Wieczne odpoczywanie racz Jej dać Panie.

Z wyrazami żalu i szczerego współczucia dla Rodziny, bliskich, przyjaciół i znajomych

Marta Sołdaj.

Lublin, dnia 21 sierpnia 2018 r.

Z ogromnym smutkiem dowiedzieliśmy się o śmierci Pani Gertrudy Grave wieloletniej dyrektorki Państwowego Gimnazjum Polskiego im. Józefa Piłsudskiego w Dyneburgu. Była bardzo ciepłym, skromnym człowiekiem. Starła się o rozwój dydaktyczny uczniów oraz nauczycieli. Szkoła, dzięki Jej talentowi organizacyjnemu, stała się jedną z najlepszych placówek poza granicami Polski, w których nauczany jest język polski.

Pani Gertruda pozostaje w serdecznej pamięci wszystkich nauczycieli i pracowników Polonijnego Centrum Nauczycielskiego w Lublinie.

Niech spoczywa w pokoju!

Z wyrazami szacunku
dr Joanna Wójtowicz
p.o. wicedyrektor

Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą
Polonijne Centrum Nauczycielskie w Lublinie

Za pośrednictwem ambasady RP w Rydze

Składamy wyrazy szczerego współczucia i żalu rodzinie Pani Gertrudy Grave, a także całej diasporze polskiej na Łotwie, wszystkim ludziom dobrej woli, których ta śmierć zmartwiła i zasmuciła.

Jesteśmy dumne, że było nam dane pracować z Panią Gertrudą, tworzyć wraz z nią bijące po polsku serce szkoły polskiej w Daugavpils.

Pani Gertruda pozostanie na zawsze w naszych sercach.

Mieczysława Teresa Rybarczyk,
Anna Czubajewska,
Władysława Ciesielska,
Irma Jarosz,
Asia Karczmarzyk,
Maria Kruk

Moje kondolencje dla Was i dla rodziny z powodu śmierci Pani Gertrudy Grave.

Chcę myśleć o Pani Gertrudzie, wszystko co dobre nas z nią łączyło. Niech śpi w spokoju.

Wieczny odpoczynek racz jej dać Panie.

Joanna Waszkiewicz

Pani Gertruda była najlepszym dyrektorem i każdy z nas będzie pamiętał jak pani zawoła do siebie, uczeń idzie zestresowany "Co to teraz będzie?!".

A Pani dyrektor podając cukierek mówi: "Zjedz cukierka!".

Zostanie w naszych sercach na zawsze

Renata Strode

J.Pilsudska Daugavpils valsts poļu ģimnāzija

Redakcijas grupa: Anita Perlinska, Ryszard Morawski

Tehniskā izstrāde: Jeļena Skopina.

Adrese: Varšavas iela 2, Daugavpils, Latvija

Avīze tiek izdota no 1991.g. Iznāk vienu reizi mēnesī.